

Meno festivalių tarpkultūrinio dialogo deklaracija

Mūsų daugiatautėje visuomenėje, kurioje vis labiau pasireiškia globalizacija, pagrindinis iššūkis tapo akistata su kultūrine įvairove. Migracijos srutai ir sėkminga Europos Sąjungos plėtra lėmė nuolatinį Europos tautų ir kultūrų bendravimą bei mainus, ir milijonams žmonių gyvenimas daugiatautėje bendruomenėje tapo norma.

Kultūros svarbos ir jos vaidmens aspektų Europos integracijos procese nebegalima ignoruoti. Šiame naujame socialiniame kontekste įvairių individų ir vietinių bendruomenių kultūrinės tapatybės aspektai yra nuolat tikslinami bei atnaujinami. Festivaliai šiame procese vaidina pagrindinį vaidmenį, nes jie simbolizuoja idealią vietą – šventinėje atmosferoje žmonės gali laisvai ir taikiai pristatyti įvairias kultūrinės srovės ir reiškinius, glaudžiai susijusius su imigracija ir daugiatautėmis bendruomenėmis. Festivaliai visuomet skatino saugoti svarbiausią teisę į išraiškos laisvę, o jų programos padėjo skatinti idėjų ir žmonių plitimą, kurti taikesnę koegzistenciją bei remti aktyvią Europos pilietybę.

Europos meno festivaliai pradėjo pagrindinį įvairių Europos meno ir kultūrinių srovių plitimo procesą ir suteikė joms galimybę būti matomomis, taip žengiant svarbų žingsnį tarpkultūrinės kompetencijos vystymo link. Nors festivaliuose atskleidžiama ir skatinama vietinių bendruomenių, kultūrų, vertybių ir tradicijų regioninė

bei nacionalinė įvairovė, juose taip pat išryškintas bendras Europos paveldas, skatinant tarpusavio mainų kultūrą ir pagarbą kultūrinei įvairovei. Nepasiturintiems žmonėms, jaunimui bei mažumoms, gyvenantiems šioje atviresnėje bei sudėtingesnėje visuomenėje, kaip ir kitiems žmonėms, laikinai gyvenantiems ES, turi būti suteikta aktyvios pilietybės priegijos galimybė.

Kultūrinė įvairovė, tarpkultūrinis dialogas ir ekonominė kultūros įtaka šiuo metu yra pagrindiniai ES darbotvarkės klausimai. Europos Sąjungos sprendimas paskelbti 2008-uosius metus Europos Tarpkultūrinio Dialogo metais yra paskutinis žingsnis vykdamas ilgalaikį planą, skirtą sukurti dar artimesnei sąjungai tarp Europos tautų, taip pat suteikti visiems piliečiams galimybę aktyviai dalyvauti tarpkultūriniame dialoge, siekiant sustiprinti skirtingų kultūrinių tapatybių ir tikėjimų koegzistenciją, pabrėžti jų bendrą paveldą, bei kartu pripažinti ir gerbti individualių ir vietinių patirčių skirtumus.

Festivaliai vaidina svarbų vaidmenį daugiatautę bendruomenę paverčiant į tarpkultūrinę bendruomenę, žengiant strateginį žingsnį integracijos procese:

- Visų pirma **festivaliuose apsilanko daug žmonių**. Festivaliuose dalyvaujančių žmonių skaičius nuolat auga, ir tai rodo didėjančią susidomėjimą renginiais, organizuojamais festivalių metu. Tikslas pritraukti kuo daugiau žmonių yra svarbus, skatinant tarpkultūrinį dialogą, nes negali būti jokio tarpkultūrinio bendravimo, jei žmonės neturi galimybių pasiekti vieni kitus.
- Festivaliai įvairių pasaulio šalių **menininkams** suteikia galimybę plėsti ir lavinti savo meninę patirtį, taip kartu padedant įvairių šalių meninio meistriškumo tarpusavio mainus. Menininkų gyvenimo ir darbo programos šalyje suteikia menininkams ypatingą galimybę gyventi ir dirbti naujoje aplinkoje ir derinti savo bei vietinę patirtis, kuriant pozityvų parodomąjį integracijos pavyzdį.
- Skirtingai nei kitos žiniasklaidos priemonės, festivalio renginiuose besilankantys žmonės yra skatinami aktyviai juose dalyvauti. Festivaliai, sumanyti kaip daugybė atvirų akimirkų, kuriomis tarpusavyje dalijasi ir jose dalyvauja didžiausias įmanomas skaičius žmonių, stiprina **dalyvavimo** koncepciją ir skatina **priklausymo pojūtį**, nes tai yra vietinės bendruomenės išraiška, kartu atkreipianti dėmesį į tarptautines ir Europines temas.
- Festivaliai skatina **kultūrinį turizmą**. Kiekvienais metais milijonai lankytojų nusprendžia dalyvauti įvairių regionų ar šalių festivaliuose, jie pamato įvairių naujų kultūrų ir susipažįsta su užsienio tradicijomis bei istorija.

- Festivaliai yra unikali **vietinės bendruomenės išraiška**, nes jie yra įsišakniję vietinėje aplinkoje, taip pat labai dažnai susiję su nacionaline ir tarptautine situacija. Tai yra iššūkis vietinėms tradicijoms – nes yra pripažįstama kultūrinė įvairovė – bet kartu yra skatinamos naujovės bei pagarba bendram kultūriniam paveldui.
- Festivaliai atlieka nepaprastą vaidmenį **švietimo** kontekste, skatindami taikią kultūrą ir formuodami supratimą bei pagarbą tarp žmonių grupių. Papildoma veikla, platus naujų technologijų, schemų ar veiklos, sumanytos specialiai jauniems žmonėms, naudojimas yra labai naudingi, norint **pritraukti jaunimą** ir bendrauti su juo, dalinantis vertybėmis, tokiomis kaip pagarba kitoms kultūroms, bei pradėti švietimo procesą tarpkultūrinių mainų srityje.
- Bendravimas ir papildoma veikla suteikia įvairiems žmonėms paprastą ir atvirą priegiją prie festivalio kultūrinės veiklos, pritraukia įvairius žmones ir kartu sustiprina **socialinės priklausomybės** procesą. Vis daugiau festivalių renginių vyksta linksmoje atmosferoje atvirose vietose, kurias lengva pasiekti visiems, įskaitant nepasiturinčius žmones, etnines ar kultūrinės mažumas.

Festivalių narių bei kitų bendruomenių, pasirašančių šią Deklaraciją, veikla:

- Efektyvus tarpkultūrinio dialogo kūrimas, įsitikinus, kad toks dialogas yra pagrindinė taikos įvairių kultūrų, etninių grupių, religijų, kalbų, tikėjimų ir socialinių sluoksnių bendravimo priemonė. Toks bendravimas savo ruožtu skatina pagarbą ir praturtinančius idėjų mainus bei padeda nustatyti ribas, apibrėžiančias individus ir bendruomenes;
- Menininkų, vadybininkų, bendradarbių ir savanorių supratimo apie Tarpkultūrinį dialogą, suvokiamą kaip pagarbą ir laisvus mainus tarp bendruomenių ir individų, gerinimas, siekiant skatinti ir palaikyti kultūrinę įvairovę, nes tai būtina žmogaus teisių ir demokratijos apsaugai;

- Nepitarimas stereotipams, prietarams, diskriminacijai ir abejingumui kitoms, užsienio ar mažumų kultūroms, atsidavimas ir siekimas skatinti tarpkultūrinį dialogą Europos metais ir ateinančiais metais, mobilizuojant kolektyvinius kūrybinius išteklius ir paminint dalyvavimą, kaip ryšį tarp žmonių;
- Europos Metų dokumentų ir pagrindinių jų idėjų paskelbimas kuo platesniam būriui žmonių, užtikrinant, kad visi su Europos metais susiję logotipai, brošiūros ir visa informacinė medžiaga būtų matomi, siekiant atskleisti jų esmę ir tikslus.

ARTS FESTIVALS'

Declaration on Intercultural Dialogue

AN INITIATIVE OF THE EUROPEAN FESTIVALS ASSOCIATION

